

דָם הַנְּדָה פָּרֵק שְׁבִיעִי נִדְהָ

(א) יצאת קה"ק, (ב) נעלה יע"ן; (ג) מנינה יל. נפי' כמות' מיר נב. ד"ה מ"ש; (ד) טהרות פ"ט מ"ט לעיל (ה) נ"ז ס"ח: חולין פ"ג, (ו) נ"ז ס"ט; (ז) לעיל ג. (ח) גי' רש"י שיהא יוכל להיות לה, (ט) ונחגיגה יל. ד"ה הא מילי דמתי שמעין מניה עד מילי דמתי קרלי כתיב; (י) לעיל ג.ג.

תורה אור השלם

1. דברו אל בני ישראל ואמרתם אליהם איש איש כי יתקף זב מבשרו וזב טמא הוא: ויקרא טו ב
2. אלה השמות לבהם בכל העיר כל הנגע בהם במקום ויקרא עד הערב: ויקרא יא
3. ואת תיקה טמאה וזוהר רר בשור את זבובו ואתם בשור וזוהר טמאה הוא: ויקרא טו ג
4. וכי יקח חוב בשהור וכבש בגדיו ויחזן במים וטמא עד הערב: ויקרא טו ה
5. וכי ימות תיקה טמאה אשר היא לכם בשהור הנגע בבגדתי וטמא עד הערב: ויקרא יא לט

גליון הש"ס

רש"י ד"ה טומאת קרב בו מטמא בנגע ע"י פ"ב מ"ב דלהלכה ובהע"כ שס. ועי' כהנ"ג פ"ד מ"ה דטהרות ו"ע:

לעזי רש"י

פרו"ט. קרפדה. בו"ט. קרפדה.

ממקום טומאה. ממקום שזוהר יוצא שהוא טמא נשכניו: **דס היוצא מפי אמהו.** של זב גמור יליף ליה לקמן דטהור: **יכול דס היוצא מפי.** של זב יהא נדון כרוק ודס היוצא מפי אמתו יהא נדון כזב: **ואיפוך אלה.** חזת לרבות דס והוא למתקן כחמד ואח"כ יוצא מתקן רוק ומי רגלים ושכנת זע: **דס אין מתעגל ויוצא דכי אמת קמא קמא נפיק:** וחזור ונבלע. כשאינו מויליאו: **אף כל כו.** כגון סילון של מי רגלים חוזר ונבלע יאל דס שאינו מתעגל ויוצא חלב אע"ג שמתעגל אינו חוזר ונבלע: **ושלדו.** דפוס לורמו: **קיימת.** שלא נשכר ונתפור: **ככולו.** נשכלו שלם טמא אפילו יבש: **זהס.** נשכר כתיב (ויקרא יא) כל הנוגע בזהס: **מסס.** וכל אשר יכול עליו מהס צמותס יטמא (שס): **זבוגי.** פרו"ט הנמלאים יבשים צמחואו והוא זב ויש שקרין אותו נבלע"ו צו"ט: **מסווא.** בליה ונרקבת: **רי.** כעין ריר שהוא לה כמו (שמואל ב כה) ויורד רירו על זקנו: **סחילסו אע"פ שאין סופו.** אין לר"ך שיהו המים פושטין בסוף כשכילה מעת לעת: **יהודה בן נקוסא אומר.** אין לר"ך שיהו המים פושטין בסוף אכן יהו על השך נמעת לעת אע"פ שאין סופן וקולל יהא דלי לא הדכ כתיב טהור ונבלע אף כל מתעגל ויוצא וחוזר ונבלע אף דם שאינו מתעגל ויוצא יצא חלב שבאשה שאע"פ שמתעגל ויוצא אינו חוזר ונבלע ונילף מזוהו מה זבוב שאין מתעגל ויוצא מטמא אף כל אמר רבא מזוהו ליבא למילף שכן גורם טומאה לאחרים: **והשרץ:** אמר ריש לקיש ששרץ שיבש ושלדו קיימת טמא והאגן תנן מטמאין לחין ואין מטמאין יבשין אמר רבי זורא לא קשיא יהא ככולן הא במקצתן דתניא א"ר יצחק ברבי ביסנא אמר רבי שמעון בן יוחי בהם יכול ככולן ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן תלמוד לומר בהם הא כיצד כאן בלח כאן ביבש אמר רבא הני זבוגי דמחוזא כי שלדן קיימת טמאין ואמר ריש לקיש ששרץ שנשרף ושלדו קיימת טמא מיתבי (ג) הנמצא שרץ שרוף על גבי הזיתים וכן מטמאת המהורא טהורין שכל הטמאות כשעת מציאתן א"ר זורא לא קשיא הא ככולן הא במקצתן דתניא אמר רבי יצחק ברביסנא משום ר"ש בן יוחי בהם יכול ככולן ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן ת"ל בהם הא כיצד כאן בשרוף כאן בשאינו שרוף: **מטמאין לחין:** זב דכתיב ב'רר בשרו כיחו וניעו ורוקו דכתיב כ'כי ירוק הזב כעין רוק שרץ (ג) במותם אמר רחמנא כעין מיתה שכבת זרע (ה) הראויה להוריע נבלה דכתיב כ'כי ימות כעין מיתה: אם יבולין להשרות: בעי רבי ירמיה תחילתו וסופו כפושטין או דלמא תחילתו אף על פי שאין סופו ת"ש רשב"ג אומר צריכין שיהו פושטין מעת לעת: רבי יוסי אומר בשר המת כו': אמר שמואל טהור מלטמא בכזית אבל מטמא טומאת רב תניא נמי הכי רבי יוסי אומר בשר המת שיבש ואין יכול לשרות ולחזור כמות שהיה טהור מלטמא בכזית אבל טמא טומאת רב: **מתני' (ה) השרץ שנמצא במבוי מטמא למפרע עד שיאמר בדרקתי את המבוי הזה ולא היה בו שרץ או עד שעת כבוד וכן כרתם שנמצא בחלוק מטמא למפרע עד שיאמר בדרקתי את החלוק הזה ולא היה בו כרתם או עד שעת הכבוד ומטמא בין לח בין יבש ר"ש אומר (ה) היבש מטמא למפרע והלח אינו מטמא אלא עד שעת שיהא יכול לחזור ולהיות לח: **גמ' (ה) איבעיא להו עד שעת נפקא מינה דאמר כביד ולא בדיק אי אמרת כו':****

דס היוצא מפי טהור. צפרק מלות חלילה (יצמות דק קה). מוקי צמות דלי לאו הכי טמא משום לחיוליו הרוק: **דס היוצא מפי האמה.** ואס תאמר הא כבר ממעטין צריש צנות כותים (לעיל דק לז): **איש מאודס ויש לומר דהיינו דלין נעשה זב ע"י ראיית אדם חלל אם כבר נעשה זב ליהוי דס היוצא מפי האמה טמא כמו רוקו ולכן לר"ך קרא הכה למעוטי: **וזאת דרבות מימי רגליו צמומאה.** מו"ו דוחסת קדריש כי היכי דלרשינ לעיל כיחו וניעו מו"ו דוכי ירוק אכל זאת בכל דוכתי אמת למעוטי והאי זאת נמי אמת למעוטי דכתיב מנריך נמי מיעוטי זאת וטמא הוא חד למעוטי זעה וליחה סרוחה וחד למעוטי דס היוצא מפי ומפי האמה:**

מה רוק שמתעגל ויוצא בו. מכח ריבויא דוכי ירוק הזב צטהור וקרלי הוה ממעטין כוליהו כיחו וניעו ומי רגלים מניחא הוה כמו דס היוצא מפי האמה ואל"ת ולמה לי מרי קרלי וכי ירוק לכיחו וניעו חזת למי רגלים וי"ל דמוכי ירוק לא הוה דלרשינ אלא כיחו וניעו שיוצא דרך הפה או מי האף נמי לרבי יוחנן דמי כמו רוק מוחסת לא הוה מרבינן אלא מי רגלים שיוצאין מפי האמה כמו זב דקרא דוחסת גבי זב כתיב או משום דכאין ממקום טמא מניה קשה דמשמע דהוה מרבינן סלכ האשה מוחסת אס היה חוזר ונבלע ואמאי והא אפילו כיחו וניעו לא הוה מרבינן מוחסת א"ל לא ריבויא דוכי ירוק ור"ך לומר דלי לאו ריבויא דוכי ירוק הוה מוקמינן חזת לכיחו וניעו דוקא דלוי כעין רוק אכל השתא דכתיב וכי ירוק אייתר חזת לכל דבר המתעגל ויוצא וחוזר ונבלע: **וינילף מוזהו.** אי זעה לאו מעין הוה דנעיה יהא צפרק צנות כותים (לעיל לז): **אי בהם אי מהם כו.** ואע"ג דמהאי דקס ומהס דרשינן צפ"ק דחגיגה (דף יא). שיעורו כנעדהה התס אסמכתא הוה דשיעוריס הלכה למשה מסיני: **שרץ שנשרף.** ק"ק דלח עריב יבש ושרוף כהדי הדדי דממד קרא קדריש להו: **שכבת זרע בראויה להוריע.** ואס תאמר והלא (ג) שכבת זרע שאינו יורה כחן אינו ראוי להוריע ומטמא ויש לומר דמינן ראוי להוריע צעינן ואפי' שאינו יורה כחן כיון שהוא לח חשיב מינן שכבת זרע הראוי להוריע: בגומא

תום הרא"ש
דס היוצא מפי טהור. בפרק מצות חליצה מוקי לה בשורת דאי לאו הכי טמא משום צמחואו הרוק. דס היוצא מפי האמה. א"ע"ג דהמעטין ליה כפ' בנות כותים היינו לענין שאינו נעשה זב ע"י אותו דם והכא איצטריך קרא אם כבר הוה זב שאינו טמא כמו דרוק: **וזאת** לרבות מימי רגליו וניעו היינו ודכתיב אפרין וזאת למעט בלעיל בפרק יוצא דופן זאת היא העולה הרי אלו ג' מיעוטי. וכה"ג פ"ד פ"ק ודכתיב בכל אתר מן להרצא וכאן לרבות. וי"ל דהוא נמי הוה מיעוטא ומו"ו דוחסת קא דריש כדררשינ לעיל כיחו וניעו ומו"ו דוכי ירוק. ובתי"י דרשינן האי זאת למעוטי זעה וליחה סרוחה והרעי: **מה רוק שמתעגל ויוצא וחוזר ונבלע.** ותימה למה לי קרא לרבות כיחו וניעו ומימי רגליו הא הוי דמוכי דרוק שמתעגלין ויוצאין וחוזרין ונבלעין וי"ל דאפי' לא מרבינן או לאו דכתיב בהדיא דהוה ממעטנא להו מהוא טמא כי היכי דהמעטנא מנייה דס היוצא מפי ומפי האמה. ותימה למה לי תרי קראי וכי ירוק לכיחו וניעו וזאת למי רגלים דוכי ירוק דוכי ירוק וזאת למעטין וזאת לכיחו וניעו ורוקא היצאיא מן הפה כמין רוק. אבל השתא דכתיב וכי אייתר וזאת לרבות כל דבר שמתעגל ויוצא וחוזר ונבלע: ניילף מוזהו. כפ' בנות כותים מיבעיא ליה א' מקום זיבה מעין הוא או לא והכא פ"ך אי לא מעיין הוא: אמר ריש לקיש שרץ שנשרף ושלדו קיימת טמא. א"ע"ג דאמר ריש לקיש שרץ שיבש הו"א נשרף גרע טפי. ומיהו לענין לרבייהו מקרא שקולין הן:

יבולין להשרות: בעי רבי ירמיה תחילתו וסופו כפושטין או דלמא תחילתו אף על פי שאין סופו ת"ש רשב"ג אומר צריכין שיהו פושטין מעת לעת: רבי יוסי אומר בשר המת כו': אמר שמואל טהור מלטמא בכזית אבל מטמא טומאת רב תניא נמי הכי רבי יוסי אומר בשר המת שיבש ואין יכול לשרות ולחזור כמות שהיה טהור מלטמא בכזית אבל טמא טומאת רב: **מתני' (ה) השרץ שנמצא במבוי מטמא למפרע עד שיאמר בדרקתי את המבוי הזה ולא היה בו שרץ או עד שעת כבוד וכן כרתם שנמצא בחלוק מטמא למפרע עד שיאמר בדרקתי את החלוק הזה ולא היה בו כרתם או עד שעת הכבוד ומטמא בין לח בין יבש ר"ש אומר (ה) היבש מטמא למפרע והלח אינו מטמא אלא עד שעת שיהא יכול לחזור ולהיות לח: **גמ' (ה) איבעיא להו עד שעת נפקא מינה דאמר כביד ולא בדיק אי אמרת כו':****